

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 330

Türkiye ile İran arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Basın - Yayın ve Turizm ve Millî Eğitim komisyonları raporları (M. Meclisi 1/228; C. Senatosu 1/291)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 163)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 2469 - 11845*

11.9.1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 9.9.1963 tarihli 133 ncü Birleşiminde kabul edilen, Türkiye ile İran arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not: Bu tasarı 18.6.1962 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyonla havale edilmiş ve Genel Kurulun 27.6, 5 ve 9.9.1963 tarihli 103, 131 ve 133 ncü Birleşimlerinde kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı: 163)

Dışişleri, Basın - Yayın ve Turizm Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Basın - Yayın ve
Turizm Komisyonu
Esas No. 1/291
Karar No. 30*

18.10.1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 Eylül 1963 tarihli ve 133 ncü Birleşiminde kabul edilen, Türkiye ile İran arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 11 Eylül 1963 tarihli ve 2469 - 11845 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına tevdi olunmakla, Komisyonumuzun 15 Ekim 1963 tarihli Birleşiminde Hükümet temsilcileri hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu:

Türkiye ile dost İran arasında mevcut iş birliğini takviye etmek ve iki memleket arasındaki sıkı kültürel temaslara ahdî bir mahiyet kazandırmak üzere hazırlanan ve 29 Ocak 1959 tarihin-

de Tahran'da imzalanan ve âkid taraflara, karşılıklı olarak iki Devlet ülkesinde kültürel müesseseler kurulması, üniversitelerde iki tarafın dil, edebiyat, tarih ve coğrafyasına ait kürsüler ve dersler ihdas edilmesi, iki memleket vatandaşlarının yekdiğerinin eğitim müesseselerinden faydalanması, diplomaların eşitliği meselesinin zaman zaman incelenmesi, üniversite ve yüksek okul öğrencilerinin diğer memleket öğretim müesseselerinde tahsillerine devam edebilmelerini veya incelemelerde bulunabilmelerini sağlamak için burslar verilmesi, öğretim müesseseleri programlarına yekdiğerinin yaşama tarzı ve kültürünü tanıttacak bilgiler konulması esaslarını derpiş eden ve iki memleketin kültürünü diğerine tanıttmak amacıyla çeşitli kollardaki temasların teşvik edilmesi ve okul kitaplarında diğer memleket hakkında yanlış bilgi bulunmasının önlenmesi hakkında karşılıklı vazifeler tanıyan ve Andlaşmanın tatbiki ile ilgili meseleleri görüşmek üzere İranlı ve Türk üyelerden teşekkül eden bir daimî Karma Komisyonun kurulmasını ön gören Kültür Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Millî Eğitim Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan N. E. Sümer	Sözcü Tabii Üye A. Yıldız	Tabii Üye S. O'Kan	İzmir İ. Birand
Giresun S. Orhon		Samsun F. Tevetoğlu İmzada bulunamadı	

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/291
Karar No. : 30

21 . 10 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 9 . 9 . 1963 tarihli 133 ncü Birleşiminde görüşülerek kabul edilen, Türkiye ile İran arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, ilgili bakanlıklar temsilcilerinin de iştirakleriyle Komisyonumuzda görüşülerek müzakere edildi.

Tasarı gerekçesinde serd edilen hususlar Komisyonumuzca da uygun görülerek Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin aynen kabulüne ve Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verilmiştir.

Başkan İzmir C. Okurer	Sözcü Tekirdağ C. Tarlan	Çanakkale H. Sarıkaya	Elâzığ R. Giray
İsparta S. Seren	Kastamonu M. Çambica	Trabzon Y. Demirdağ	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye ile İran arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye ile İran arasında 29 Ocak 1959 tarihinde Tahran'da imza edilen ilişik Kültür Andlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

CUMHURİYET SENATOSU DIŞİŞLERİ, BASIN - YAYIN VE TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye ile İran arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen aynen kabul edilmiştir.

CUMHURİYET SENATOSU MİLLİ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye ile İran arasında akdedilen Kültür Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisinin kabul ettiği 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisinin kabul ettiği 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği)

TÜRKİYE İLE İRAN ARASINDA KÜLTÜR ANDLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Majeste İran Şehinşahının Hükümetleri, Memleketleri arasında tarih, kültür ve güzel sanat sahalarında mevcut ananevi münasebetleri nazarı itibara alarak,

Bu münasebetlerin esaslarını tesbit, kültür ve sanat bağlarını takviye ve iki memleket arasında ilim sahasında iş birliği vücuda getirmek arzusuyla.

Bir kültür anlaşması akdini kararlaştırmışlar ve bu maksatla :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti için

Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu,

Majeste İran Şehinşahının Hükümeti için :

Hariciye Vekili Ali Asgar Hekmat

Tam salâhiyetli temsilcileri olarak tâyin etmişler ve temsilciler salâhiyetnamelerini teati edip, usulüne uygun olduğunu gördükten sonra aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Yüksek Âkîd Taraflardan her biri diğerinin ülkesinde, o memlekette mer'î mevzuata tabi olmak şartıyla, kültür müesseseleri tesisini teşvik edeceklerdir.

Madde — 2.

Yüksek Âkîd Taraflar memleketleri arasında üniversite personelinin, ilim araştırmalarının mübadelesini teşvik edeceklerdir.

Her Âkîd Taraf diğer taraf Hükümetince yetiştirilmek üzere gönderilen elemanlara, mevzuat ve imkânları dâhilinde, kendi müesseselerinde kolaylık gösterecektir.

Madde — 3.

Yüksek Âkîd Taraflardan her biri kendi ülkesindeki üniversitelerde ve sair öğretim müesseselerinde diğer Âkîd Tarafın Dil, Edebiyat, Tarih ve Coğrafyaya ait kürsüler, kurslar, dersler ve konferanslar ihdasına imkân nisbetinde gayret edecektir.

Madde — 4.

Yüksek Âkîd Taraflardan her biri, ülkesinde mer'î mevzuata tabi olmak şartıyla, diğer Âkîd Taraf vatandaşlarının kendi ülkesinde muhtelif öğrenim müesseselerinde tahsil yapmasını kolaylaştıracaktır.

Madde — 5.

Diploma ve derecelerın muadeleti meselesi, her iki Hükümet arasında muayyen zamanlarda esash surette tetkik mevzun yapılacaktır.

Madde — 6.

Yüksek Âkîd Taraflardan her biri, diğer Âkîd Taraf üniversite ve yüksek tahsil öğrenci ve mezunlarının kendi memleket tedris müesseselerinde tahsillerine devam edebilmeleri veya tetkikat ve araştırma yapabilmeleri için, burslar temin edilecektir. ,

Madde — 7.

Yüksek Âkîd Taraflar, kendi maarif müesseselerinde tatbik edilen tarih, coğrafya ve edebiyat programlarına diğer Âkîd Taraf kültürü ve yaşayışına dair bilgileri imkân nisbetinde geniş ölçüde koymaya gayret edeceklerdir.

Madde — 8.

Yüksek Âkîd Taraflardan her biri, aralarında kültür münasebetlerini geliştirmek üzere aşağıdaki faaliyet sahalarında kendi kültürünün diğerinin ülkesinde daha iyi tanınması için yardım görecektir.

- a) Kültür heyetleriyle, ilmi heyetler gönderilmesi,
- b) Konserler tertiplenmesi,
- c) Konferanslar verilmesi,
- d) İlmî sergilerle, sanat eserleri sergileri açılması,
- e) Yüksek tahsil öğrencilerinden mürekkep heyetler gönderilmesi,
- f) Basılı kitap, broşür, röprodüksiyonların, Âkîd Tarafların idari mevzuatının bahşettiği imkânlar dâhilinde mübadelesi,
- g) Kültürel filimler gösterilmesi ve radyo programları tanzimi,
- h) Yazmalara ait mikrofilimlerin mübadelesi,

Madde — 9.

Yüksek Âkîd Taraflar, ilim, edebiyat ve sanat müesseseleri ve cemiyetleri ile Maarifin gelişmesi bakımından vücuda getirilmiş sair müesseseleri arasında iş birliği yapılmasını kolaylaştıracaklardır.

Madde — 10.

Yüksek Âkîd Taraflar her iki memlekette yayınlanan ders kitaplarında iki memleketten biri hakkında yanlış malûmat bulunmamasını sağlamaya bilhassa dikkat edeceklerdir.

Madde — 11.

Yüksek Âkîd Taraflar, kendi ülkelerinde mer'î mevzuata tabi olmak ve kendisi aleyhinde yazıları havi bulunmamak şartıyla, diğer taraf kitap ve mecmualarının ithalini kolaylaştıracaklardır.

Madde — 12.

Yüksek Âkîd Taraflar, iki memleket arasında spor müsabakaları yapılmasını ve izci seyahatlerini teşvik edecekler ve kolaylaştıracaklar, bunların devlet ve belediyelere ait taşıtlarda mümkün olan tenzilâtli tarifeden istifadelerini sağlayacaklardır.

Madde — 13.

Yüksek Âkîd Taraflar, kendi memleketlerinde diğer tarafla müşterek içtimai ve kültürel müessese ve teşekküller kurulmasını teşvik edeceklerdir.

Bu gibi müessese ve teşekküller kuruldukları memleketin mevzuatına tabi olacaklardır.

Madde — 14.

Yüksek Âkîd Taraflar, her iki memleketi alâkadar eden kültürel ve ilmi meseleleri tetkik etmek üzere mütéhassis buluşmaları ve diğer toplantılar tertibini teşvik etmenin faydası hakkında istişarede bulunacaklardır.

Madde -- 15.

İşbu Anlaşmanın tatbiki ile meşgul olmak üzere, altı âzadan müteşekkil bir Daimî Muhtelit Komisyon kurulacaktır. Komisyon iki şubeden müteşekkil olacaktır. Şubelerin biri üç Türk âzadan müteşekkil olacak ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti merkezinde bulunacaktır. Diğeri ise, üç İranlı âzadan müteşekkil olacak ve İran Hükümeti merkezinde bulunacaktır.

Türk âzalar, Türkiye Maarif Vekâleti tarafından, Türkiye Hariciye Vekâleti ile anlaşarak tâyin olunur. İranlı âzalar, İran Maarif Nezareti tarafından İran Hariciye Nezareti ile anlaşarak tâyin olunur.

İşbu anlaşmanın tarafları arasındaki irtibatı, 16 ncı maddede derpiş olunan komisyon üyelerinin haricinde de temin etmek üzere Türkiye Cumhuriyeti İran Şubesi nezdine, İran Hükümeti de Türk Şubesi nezdine birer mümessil tâyin edeceklerdir. Komisyon için derpiş olunan toplantı tarihleri arasındaki zaman zarfında şubelerden herbiri, komisyon çalışmalarının gereken şekilde hazırlanması maksadiyle istişare için diğerk Âkîd Tarafın mümessiline müracaat edebilir.

Madde -- 16.

Daimî Muhtelit Komisyon lüzumu halinde ve senede en az bir defa sırası ile, İran'da ve Türkiye'de umumî heyet halinde toplanır.

Riyaset makamı daveti yapan memleketin şubesi âzalarından biri tarafından işgal olunur.

Sekreterlik vazifesi de misafir memleketin bir mümessili tarafından ifa olunur.

Lüzumu halinde bu Komisyon, teknik müşavir sıfatıyla mütehassıslar bulundurabilir.

Madde -- 17.

İşbu Anlaşma Yüksek Âkîd Taraflardan her birinin kendi teşkilâtı esasîye usullerine göre tasdik olunacak ve tasdiknamelerin Ankara'da teatisinden 15 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde -- 18.

İşbu Anlaşma hitamından asgari 6 ay evvel Yüksek Âkîd Taraflardan birisince feshi ihbar edilmediği takdirde gayrimahdut bir müddet için yürürlükte kalacaktır.

Yukardaki hususları tasdik etmek üzere aşağıda imzası bulunan salâhiyetli murahhaslar işbu Anlaşmayı imzalayıp mühürlerini vaz'etmişlerdir.

1959 yılı Ocak ayının 2 ncı günü Tahran'da Türkçe, Farsça ve Fransızca yazılmış olup ihtilâf vukuunda Fransızca metin muteberdir.